

СИЛЛАБУС
2023-2024 оқу жылының көктемгі семестрі
«БВ05201-Геоэкология» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (СӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОСӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
91879- Табиғатты пайдаланудың экономикалық негіздері	3	15	30	-	5	7

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ

Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы
Оффлайн	БП/ТК	Кіріспе, дәріс-презентация	Семинар, есептеулер, жағдаяттық тапсырмалар,	Ауызша емтихан, онлайн Microsoft Teams Univer жүйесі
Дәріскер	Курбанова Лаура Сериковна, техн.ғыл. канд.			
e-mail:	k_lau@mail.ru			
Телефоны:	8-707-476-30-87			
Ассистент				
e-mail:				
Телефоны:				

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ

Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттесуінің экономикалық негіздерін зерттеуді талдау	1-ОН: Табиғатты ұтымды пайдаланудың экономикалық проблемаларын қарастыра отырып, табиғи ресурстар және қоршаған ортаны қорғаудың теориялық негіздерін қалыптастыру	1.1 Қазақстанның экологиялық жағдайын талдап, әлеуметтік-экономикалық дамуын сипаттайды 1.2 Табиғи ресурстарды жіктеп, олардың қызметтерін экономикалық тұрғыда бағалайды 1.3 Дифференциалдық рентаны сипаттап, табиғатты тиімді пайдаланудың экономикалық тетігін талдайды
	2-ОН: Табиғи қорларды жіктеп, оларды тиімді қолдану жолдарын қарастырып, қоршаған ортаны қорғаудың экономикалық негіздерін талдау	2.1Қоғамдық ұдайы өндірістік факторлар жүйесіндегі табиғи капиталды талдайды 2.2 Пайдалы қазбаларды өндіру салығын талдайды 2.3 Жер салығын талдап, Жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақыны есептеу әдістерін меңгереді 2.4 Табиғи ресурстардың құндылығы мен бағасының қатынасын талдайды 2.5 Макро- және микроденгейдегі табиғатты қорғау іс-шараларын талдайды. 2.6Табиғатты пайдалануды реттеудің әкімшілік тетіктерін меңгереді. 2.7 Табиғи қорларды (орманды, жануарлар әлемін, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды) пайдаланғаны үшін төлемақыны есептеуді меңгереді.
	3. Табиғи қорларды экономикалық бағалау негізінде қоршаған ортаның сапасын экономикалық талдау	3.1Табиғатты қорғау қызметін реттеудің экономикалық тетіктерін талдай отырып қоршаған ортаның ластануынан болатын зиянды экономикалық бағалайды 3.2 Өндіріс және тұтыну қалдықтарын,

		<p>радиоактивті қалдықтарды белгіленген нормативтерден тыс орналастырудан келтірілген залалды экономикалық бағалауды анықтайды</p> <p>3.3 Кәсіпорынның табиғатты қорғау қызметін экономикалық ынталандыруды талдайды</p> <p>3.4 Атмосфералық ауаны, су ресурстарын ластанданкелтірілген залалды экономикалық бағалауды анықтайды</p> <p>3.5 Қазақстанның биологиялық ресурстарын экономикалық бағалап, оларды қорғау және тиімді пайдалануды талдайды</p>
	4. Табиғатты қорғаудың халықаралық жағдайын бағалай отырып, жалпы экологиялық-экономикалық проблемаларды талдау	<p>4.1 Техногенді даму түрінен тұрақты дамуға өтудің мәселелерін талқылайды</p> <p>4.2 Ғарыштық айлақта туындаған апаттық кезде қоршаған ортаның ластануынан келтірілген залалды экономикалық бағалауды анықтайды</p> <p>4.3 Экологиялық дағдарыс және оның әлеуметтік-экономикалық салдарын талдау және экологиялық дағдарыстан шығу жолдарының экономикалық негіздерін көрсетеді</p> <p>4.4 Қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық ынтымақтастықты нығайтуды талқылай отырып, әртүрлі елдерде табиғатты пайдаланудың экономикалық, құқықтық, әкімшілік механизімін басқаруды талдайды</p>
Пререквизиттер	Экология және адам тіршілігінің қауіпсіздігі, Геоэкология, Қоршаған орта туралы ілім	
Постреквизиттер	Қоршаған орта және табиғи ресурстар мониторингі, ҚОӘБ кезеңдері мен рәсімдері, Табиғатты қорғау қызметін ұйымдастыру және жоспарлау	
Оқу ресурстары	<p>Әдебиет.</p> <p>Негізгі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тусупова, Баян Халеловна. Табиғатты пайдалану экономикасы бойынша практикум : оқу құралы / Б. Х. Тусупова, К. Д. Аубакирова, А. К. Таныбаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2018. - 179 б. - Экз. 28 экз. б/н : 2. Мұқаұлы С., Сатбаева Г.С., Алтеева Н.К. Табиғатты пайдалану экономикасы. Оқу құралы, / - Алматы: Экономика. 2015ж. – 296бет 3. Тонкопий, М. С. Экология и экономика природопользования : учеб. / М. С. Тонкопий. - Алматы : Экономик'С, 2003. - 583,[9] с. 4. Экология и экономика природопользования : учеб. / авт.: Э. В. Гирусов и др.; под ред. Э. В. Гирусова. - М. : ЮНИТИ, 2011. - 607,[1] с. -). 5. Мамыров Н.Қ., Тонкопий М.С., Үпішев Е.М. Табиғатты пайдалану экономикасы: Оқулық. – Алматы: Экономика, 2005. –368 б. <p>Қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Баймұқашева М.Қ. Кәсіпорын экономикасы : оқу құралы. Атырау,2019.- 204 б. 7. Потравный, И.М. Экономика и организация природопользования : учебник / И.М. Потравный, Н.Н. Лукьянчиков. - 4-е изд., перераб. и доп. - Москва: Юнити-Дана, 2015. - 687б. 8. Кочуров, Б.И. Экономика и управление природопользованием : учебное пособие / - Архангельск : САФУ, 2013. - 215 с. 9. Основы экологии и экономика природопользования: методические указания к практическим занятиям. Валько В.П. Зеленовский А.А. Минск: БГАТУ, 2010.-92с. 10. Методические указания к расчётно-графической работе по дисциплине «Экономика природопользования» для бакалавров с направлением подготовки „Экология, охрана окружающей среды и сбалансированное природопользование” / Сост.: А.Н. Гороховский, Л.В. Сиренко. – К.: НТУУ «КПИ», 2013. -36 с <p>Зерттеушілік инфрақұрылымы</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЭКО 4 ауд. геофак <p>Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.scopus.com 2. https://www.scimagojr.com/ <p>Интернет-ресурстар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://elibrary.kaznu.kz/ru 	

<p>2. http://adilet.zan.kz 3. https://salyk-kz. 4. https://ecoportal.kz/ 5. https://www.gov.kz/memleket/entities/ecogeo/press/news/details/418358?lang=kk SQL арқылы қосымша оқу материалдарына, сонымен қатар үй жұмыстары мен жобаларды жасау үшін мәліметтер қоры жүйесіне univer.kaznu.kz. сайтындағы өздерінің парақшаларыңызда ПОӘК</p>
--

<p>Пәннің академиялық саясаты</p>	<p>Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың <u>Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен</u> айқындалады.</p> <p>Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.</p> <p>Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.</p> <p>Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p> <p>Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа <u>«Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі»</u> тәрізді құжаттармен регламенттеледі.</p> <p>Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.</p> <p>Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail / e-mail k_lau@mail.ru., немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы https://teams.microsoft.com/l/channel/19%3a62BondCdBU6NFjQ0o86LKpXsn6fh8I2TgaGwDUxKrYA1%40thread.tacv2/%25D0%259E%25D0%25B1%25D1%2589%25D0%25B8%25D0%25B9?groupId=9986e07c-bf3e-4015-b6c7-30cabb8a85dd&tenantId=b0ab71a5-75b1-4d65-81f7-f479b4978d7b кеңестік көмек ала алады.</p> <p>Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p>
--	--

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндігі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға	<p>Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.</p> <p>Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар,</p>
A	4,0	95-100	Өте жақсы	
A-	3,67	90-94	Жақсы	
B+	3,33	85-89		
B	3,0	80-84		
B-	2,67	75-79		
C+	2,33	70-74		

				викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады. Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Формативті және жиынтық бағалау	% мәндегі баллдар
C-	1,67	60-64		Семинар сабақтарда жұмыс істеуі	25
D+	1,33	55-59		Өзіндік жұмысы	25
D	1,0	50-54		тестілеу	10
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз	Қорытынды бақылау (емтихан)	40
F	0	0-24		ЖИЫНТЫҒЫ	100

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Апта	Тақырыптық атауы	Сағат саны	Макс. балл
1-МОДУЛЬ. Табиғатты ұтымды пайдалану экономикасының теориялық негіздері			
1	1-Д. Табиғатты пайдалану экономикасы – ғылыми пән ретінде	1	
	1-СС. Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы және экологиялық жағдайы	2	5
2	2-Д. Табиғи ресурстардың түрлері және қызметтері	1	
	2-СС. Дифференциалдық рента және табиғи ресурстарды экономикалық бағалау	2	6
3	3-Д: Қоғамдық ұдайы өндірістік факторлар жүйесіндегі табиғи капитал	1	
	3-СС. Пайдалы қазбаларды өндіру салығын талдау	2	6
	1-ОСӨЖ. 1-СӨЖ-і орындау бойынша кеңес беру	1	
	СӨЖ 1. Тақырып: Табиғатты тиімді пайдаланудың экономикалық тетігін бағалау (презентация)		
2-МОДУЛЬ. Табиғи қорлардың жіктелуі, оларды тиімді қолдану жолдары			
4	4-Д. Қоршаған ортаның ластануы және ластанудан болған зиянды экономикалық бағалау	1	
	4-СС. Жер салығын талдау	2	6
5	5-Д. Табиғи ресурстарды экономикалық бағалау, табиғи ресурстардың құндылығы мен бағасының қатынасын талдау	1	
	5-СС. Жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақыны анықтау	1	9
	2-ОСӨЖ. 1-СӨЖ-і қабылдау. Тақырып: Табиғатты тиімді пайдаланудың экономикалық тетігін бағалау (презентация)	2	25
6	6-Д. Табиғат сыйымдылығы – табиғи ортаға антропогендік әсердің кешенді көрсеткіштері	1	
	6-СС. Жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін төлемақыны анықтау	2	9
	3-ОСӨЖ. 2-СӨЖ-і орындау бойынша кеңес беру.	1	
	2-СӨЖ. Тақырып: Қоршаған ортаның ластануынан болатын зиянды экономикалық бағалау (презентация).		
7	7-Д. Макро- және микродеңгейдегі табиғатты қорғау іс-шаралары және олардың түрлері және бағыттары	1	
	7-СС. Орманды пайдаланғаны үшін төлемақыны анықтау	2	9
	Коллоквиум		25
1-Аралық бақылау			100
3-МОДУЛЬ. Қоршаған ортаның сапасын экономикалық бағалау			
8	8-Д. Табиғатты пайдалануды реттеудің әкімшілік тетіктері	1	
	8-СС. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды пайдаланғаны үшін төлемақыны анықтау	2	4
9	9-Д. Табиғатты қорғау қызметін реттеудің экономикалық тетіктерін бағалау	1	
	9СС. Өндіріс және тұтыну қалдықтарын, радиоактивті қалдықтарды белгіленген нормативтерден тыс орналастырудан келтірілген залалды экономикалық бағалауды есептеу	2	8
	4-ОСӨЖ. 2-СӨЖ-і қабылдау. Тақырып: Қоршаған ортаның ластануынан болатын зиянды экономикалық бағалау (презентация).		20
10	10-Д. Ауа бассейнін қорғаудың экологиялық-экономикалық проблемалары	1	

	10-СС. Атмосфералық ауаны ластаудан келтірілген залалды экономикалық бағалауды есептеу	2	8
	5-ОСӨЖ. 3-СӨЖ-і орындау бойынша кеңес беру.	1	
	3-СӨЖ. Тақырып: Кәсіпорынның табиғатты қорғау қызметін экономикалық ынталандыру.		
11	11-Д. Су ресурстарын қорғау және рациональды пайдалану	1	
	11-СС. Су ресурстарын ластаудан келтірілген залалды экономикалық бағалауды есептеу	2	8
12	12-Д. Қазақстанның биологиялық ресурстары. Қорғау экономикасы және оны тиімді пайдалану	1	
	12-СС. Биологиялық ресурстарды экономикалық бағалау	2	4
	6-ОСӨЖ. 3- СӨЖ бойынша кеңес беру.	1	
4-МОДУЛЬ. Табиғатты қорғаудың халықаралық жағдайын салыстырмалы түрде бағалау			
13	13-Д. Техногенді даму түрінен тұрақты дамуға өтудің мәселелері	1	
	13-СС. «Байқоңыр» ғарыш айлағынан зымыран тасығыштарды ұшыруға дайындау және ұшыру барысында авариялар туындаған кезде қоршаған ортаның ластануынан келтірілген залалды экономикалық бағалауды анықтау есептемесі	2	8
14	14-Д. Экологиялық дағдарыс және оның әлеуметтік-экономикалық салдары	1	
	14-СС. Экологиялық дағдарыстан шығу жолдарының экономикалық негіздерін талдау	2	4
	7-ОСӨЖ. 3-СӨЖ-і қабылдау. Тақырып: Кәсіпорынның табиғатты қорғау қызметін экономикалық ынталандыру.	1	20
15	15-Д. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық ынтымақтастық	1	
	15-СС. Әртүрлі елдерде табиғатты пайдаланудың экономикалық, құқықтық, әкімшілік механизімін басқаруды талдау	2	4
	Коллоквиум (тест арқылы бақылау алу)		12
2-Аралық бақылау			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			100

**ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ**

1-СӨЖ. Жазбаша тапсырма Табиғатты тиімді пайдаланудың экономикалық тетігі (25% -н 100 АБ-ға дейін)

Критерий	«Өте жақсы» 25-20%	«Жақсы» 20-15%	«Қанағаттанарлық» 15-10%	«Қанағаттандырарлықсыз» 0-10%
Зерттеу тақырыбының өзектілігі	Зерттеу тақырыбының өзектілігі дұрыс және толық негізделген. Жұмысқа қойылатын барлық талаптарға сәйкес орындалды. Жұмыс жоспары тақырыпқа сәйкес келеді, мазмұны зерттеу тақырыбын толық ашқан. Қойылған мақсатына қол жеткізілді, міндеттер орындалды.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі расталды. Жұмыс әдістемелік нұсқаулардың талаптарынан шамалы ауытқулармен орындалды. Жұмысты орындаудың мақсаты мен міндеттеріне қол жеткізілді, бірақ жұмыстың жалпы құрылымына әсер етпейтін жоспардан кейбір кемшіліктер байқалды.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі нәтижесіз анықталған. Жұмыста әдістемелік нұсқаулардың талаптарынан айтарлықтай ауытқулар анықталды. жұмыстың мақсаты мен міндеттеріне ішінара қол жеткізілді. Жұмыстың мазмұны қойылатын талаптарға толық сәйкес келмейді.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі көрсетілмеген. Жұмыс талаптардан айтарлықтай ауытқулармен орындалды. Зерттеудің мақсаты мен міндеттеріне қол жеткізілген жоқ.
Мәселенің мәнін ашу дәрежесі	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге жан-жақты талдау жүргізілді және өз ұстанымы қисынды түрде баяндалды; қойылған мәселелер терең және жан-жақты ашылды.	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге жалпы талдау жасалды және өз ұстанымы қисынды түрде баяндалды; проблемалар жеткілікті терең және жан-жақты ашылған және материал жақсы құрылымдалған, бірақ кейбір анықмалар тұжырымдауында дәлсіздіктер болды.	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге ішінара талдау жасалды, материал жеткілікті қисынды болмады. Қорытындыларды тұжырымдау кезінде дәлсіздіктер болды, тақырып толық ашылмады	Зерттеу тақырыбы бойынша мәселені шешуде айтарлықтай түсінбеушілік анықталды. Тақырып ашылмады.
Дереккөздерді таңдаудың негізділігі	Дереккөздердің үлкен көлемінен алынған мәліметтерге егжей-тегжейлі сыни талдау келтірілген; әдебиеттер тізімінде зерттеу тақырыбы бойынша библиография жаңа мәліметтермен толық ұсынылған. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге жұмыс мәтінінде дұрыс сілтемелер берілген.	Дереккөздердің үлкен көлемінен алынған мәліметтерге сыни талдау келтірілген; әдебиеттер тізімінде тақырып бойынша библиография толық көлемде ұсынылған, бірақ шетелдік әдебиеттер жоқ. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге реферат мәтінінде дұрыс сілтемелер берілген.	Пайдаланылған дереккөздердің көлемі аз, әдебиеттер тізімінде библиография толық көрсетілмеген және жұмыс тақырыбы бойынша шетелдік әдебиеттер жоқ. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге реферат мәтінінде сілтемелер берілмеген.	Пайдаланылған көздердің көлемі шектеулі болды. Жұмыс тақырыбының мазмұнын толық сипаттайтын дереккөздер пайдаланылмаған,
Жұмысты рәсімдеудің әдістемелік талаптарға сәйкестігі	Жұмыс тиісті көлемде орындалды. Жұмысты рәсімдеу әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген барлық талаптарға сәйкес келеді.	Жұмыс тиісті көлемде орындалды. Әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкес келеді, бірақ кестелік-графикалық материал мен әдебиеттер тізімінде қателіктер кездеседі.	Жұмыс толық көлемде орындалмады. Әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкессіздіктер бар: Әдебиеттер тізімінде ғылыми әдебиеттердің толық тізімі жоқ	Жұмыс орындалмады, рәсімдеу әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкес келмейді.

2-СӨЖ. Тақырып: Қоршаған ортаның ластануынан болатын зиянды экономикалық бағалау (жазбаша).

Критерий	«Өте жақсы» 15-20%	«Жақсы» 10-15%	«Қанағаттанарлық» 5-10%	«Қанағаттандырылғысыз» 0-5%
Зерттеу тақырыбының өзектілігі	Зерттеу тақырыбының өзектілігі дұрыс және толық негізделген. Жұмысқа қойылатын барлық талаптарға сәйкес орындалды. Жұмыс жоспары тақырыпқа сәйкес келеді, мазмұны зерттеу тақырыбын толық ашқан. Қойылған мақсатына қол жеткізілді, міндеттер орындалды.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі расталды. Жұмыс әдістемелік нұсқаулардың талаптарынан шамалы ауытқулармен орындалды. Жұмысты орындаудың мақсаты мен міндеттеріне қол жеткізілді, бірақ жұмыстың жалпы құрылымына әсер етпейтін жоспардан кейбір кемшіліктер байқалды.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі нәтижесіз анықталған. Жұмыста әдістемелік нұсқаулардың талаптарынан айтарлықтай ауытқулар анықталды. жұмыстың мақсаты мен міндеттеріне ішінара қол жеткізілді. Жұмыстың мазмұны қойылатын талаптарға толық сәйкес келмейді.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі көрсетілмеген. Жұмыс талаптардан айтарлықтай ауытқулармен орындалды. Зерттеудің мақсаты мен міндеттеріне қол жеткізілген жоқ.
Мәселенің мәнін ашу дәрежесі	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге жан-жақты талдау жүргізілді және өз ұстанымы қисынды түрде баяндалды; қойылған мәселелер терең және жан-жақты ашылды.	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге жалпы талдау жасалды және өз ұстанымы қисынды түрде баяндалды; проблемалар жеткілікті терең және жан-жақты ашылған және материал жақсы құрылымдалған, бірақ кейбір анықмалар тұжырымдауында дәлсіздіктер болды.	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге ішінара талдау жасалды, материал жеткілікті қисынды болмады. Қорытындыларды тұжырымдау кезінде дәлсіздіктер болды, тақырып толық ашылмады	Зерттеу тақырыбы бойынша мәселені шешуде айтарлықтай түсінбеушілік анықталды. Тақырып ашылмады.
Дереккөздерді таңдаудың негізділігі	Дереккөздердің үлкен көлемінен алынған мәліметтерге егжей-тегжейлі сыни талдау келтірілген; әдебиеттер тізімінде зерттеу тақырыбы бойынша библиография жаңа мәліметтермен толық ұсынылған. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге жұмыс мәтінінде дұрыс сілтемелер берілген.	Дереккөздердің үлкен көлемінен алынған мәліметтерге сыни талдау келтірілген; әдебиеттер тізімінде тақырып бойынша библиография толық көлемде ұсынылған, бірақ шетелдік әдебиеттер жоқ. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге реферат мәтінінде дұрыс сілтемелер берілген.	Пайдаланылған дереккөздердің көлемі аз, әдебиеттер тізімінде библиография толық көрсетілмеген және жұмыс тақырыбы бойынша шетелдік әдебиеттер жоқ. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге реферат мәтінінде сілтемелер берілмеген.	Пайдаланылған көздердің көлемі шектеулі болды. Жұмыс тақырыбының мазмұнын толық сипаттайтын дереккөздер пайдаланылмаған,
Жұмысты ресімдеудің әдістемелік талаптарға сәйкестігі	Жұмыс тиісті көлемде орындалды. Жұмысты ресімдеу әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген барлық талаптарға сәйкес келеді.	Жұмыс тиісті көлемде орындалды. Әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкес келеді, бірақ кестелік-графикалық материал мен әдебиеттер тізімінде қателіктер кездеседі.	Жұмыс толық көлемде орындалмады. Әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкессіздіктер бар: Әдебиеттер тізімінде ғылыми әдебиеттердің толық тізімі жоқ	Жұмыс орындалмады, ресімдеу әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкес келмейді.

3-СӨЖ. Тақырып: Кәсіпорынның табиғатты қорғау қызметін экономикалық ынталандыру.(жазбаша).

Критерий	«Өте жақсы» 15-20%	«Жақсы» 10-15%	«Қанағаттанарлық» 5-10%	«Қанағаттандырылмайтын» 0-5%
Зерттеу тақырыбының өзектілігі	Зерттеу тақырыбының өзектілігі дұрыс және толық негізделген. Жұмысқа қойылатын барлық талаптарға сәйкес орындалды. Жұмыс жоспары тақырыпқа сәйкес келеді, мазмұны зерттеу тақырыбын толық ашқан. Қойылған мақсатына қол жеткізілді, міндеттер орындалды.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі расталды. Жұмыс әдістемелік нұсқаулардың талаптарынан шамалы ауытқулармен орындалды. Жұмысты орындаудың мақсаты мен міндеттеріне қол жеткізілді, бірақ жұмыстың жалпы құрылымына әсер етпейтін жоспардан кейбір кемшіліктер байқалды.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі нәтижесіз анықталған. Жұмыста әдістемелік нұсқаулардың талаптарынан айтарлықтай ауытқулар анықталды. жұмыстың мақсаты мен міндеттеріне ішінара қол жеткізілді. Жұмыстың мазмұны қойылатын талаптарға толық сәйкес келмейді.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі көрсетілмеген. Жұмыс талаптардан айтарлықтай ауытқулармен орындалды. Зерттеудің мақсаты мен міндеттеріне қол жеткізілген жоқ.
Мәселенің мәнін ашу дәрежесі	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге жан-жақты талдау жүргізілді және өз ұстанымы қисынды түрде баяндалды; қойылған мәселелер терең және жан-жақты ашылды.	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге жалпы талдау жасалды және өз ұстанымы қисынды түрде баяндалды; проблемалар жеткілікті терең және жан-жақты ашылған және материал жақсы құрылымдалған, бірақ кейбір анықмалар тұжырымдауында дәлсіздіктер болды.	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге ішінара талдау жасалды, материал жеткілікті қисынды болмады. Қорытындыларды тұжырымдау кезінде дәлсіздіктер болды, тақырып толық ашылмады	Зерттеу тақырыбы бойынша мәселені шешуде айтарлықтай түсінбеушілік анықталды. Тақырып ашылмады.
Дереккөздерді таңдаудың негізділігі	Дереккөздердің үлкен көлемінен алынған мәліметтерге егжей-тегжейлі сыни талдау келтірілген; әдебиеттер тізімінде зерттеу тақырыбы бойынша библиография жаңа мәліметтермен толық ұсынылған. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге жұмыс мәтінінде дұрыс сілтемелер берілген.	Дереккөздердің үлкен көлемінен алынған мәліметтерге сыни талдау келтірілген; әдебиеттер тізімінде тақырып бойынша библиография толық көлемде ұсынылған, бірақ шетелдік әдебиеттер жоқ. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге реферат мәтінінде дұрыс сілтемелер берілген.	Пайдаланылған дереккөздердің көлемі аз, әдебиеттер тізімінде библиография толық көрсетілмеген және жұмыс тақырыбы бойынша шетелдік әдебиеттер жоқ. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге реферат мәтінінде сілтемелер берілмеген.	Пайдаланылған көздердің көлемі шектеулі болды. Жұмыс тақырыбының мазмұнын толық сипаттайтын дереккөздер пайдаланылмаған,
Жұмысты ресімдеудің әдістемелік талаптарға сәйкестігі	Жұмыс тиісті көлемде орындалды. Жұмысты ресімдеу әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген барлық талаптарға сәйкес келеді.	Жұмыс тиісті көлемде орындалды. Әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкес келеді, бірақ кестелік-графикалық материал мен әдебиеттер тізімінде қателіктер кездеседі.	Жұмыс толық көлемде орындалмады. Әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкессіздіктер бар: Әдебиеттер тізімінде ғылыми әдебиеттердің толық тізімі жоқ	Жұмыс орындалмады, ресімдеу әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкес келмейді.

3-СӨЖ. Тақырып: Кәсіпорынның табиғатты қорғау қызметін экономикалық ынталандыру. (жазбаша).

Критерий	«Өте жақсы» 15-20%	«Жақсы» 10-15%	«Қанағаттанарлық» 5-10%	«Қанағаттандырылғысыз» 0-5%
Зерттеу тақырыбының өзектілігі	Зерттеу тақырыбының өзектілігі дұрыс және толық негізделген. Жұмысқа қойылатын барлық талаптарға сәйкес орындалды. Жұмыс жоспары тақырыпқа сәйкес келеді, мазмұны зерттеу тақырыбын толық ашқан. Қойылған мақсатына қол жеткізілді, міндеттер орындалды.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі расталды. Жұмыс әдістемелік нұсқаулардың талаптарынан шамалы ауытқулармен орындалды. Жұмысты орындаудың мақсаты мен міндеттеріне қол жеткізілді, бірақ жұмыстың жалпы құрылымына әсер етпейтін жоспардан кейбір кемшіліктер байқалды.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі нәтижесіз анықталған. Жұмыста әдістемелік нұсқаулардың талаптарынан айтарлықтай ауытқулар анықталды. жұмыстың мақсаты мен міндеттеріне ішінара қол жеткізілді. Жұмыстың мазмұны қойылатын талаптарға толық сәйкес келмейді.	Зерттеу тақырыбының өзектілігі көрсетілмеген. Жұмыс талаптардан айтарлықтай ауытқулармен орындалды. Зерттеудің мақсаты мен міндеттеріне қол жеткізілген жоқ.
Мәселенің мәнін ашу дәрежесі	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге жан-жақты талдау жүргізілді және өз ұстанымы қисынды түрде баяндалды; қойылған мәселелер терең және жан-жақты ашылды.	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге жалпы талдау жасалды және өз ұстанымы қисынды түрде баяндалды; проблемалар жеткілікті терең және жан-жақты ашылған және материал жақсы құрылымдалған, бірақ кейбір анықмалар тұжырымдауында дәлсіздіктер болды.	Зерттеу тақырыбы бойынша теориялық зерттеулерге ішінара талдау жасалды, материал жеткілікті қисынды болмады. Қорытындыларды тұжырымдау кезінде дәлсіздіктер болды, тақырып толық ашылмады.	Зерттеу тақырыбы бойынша мәселені шешуде айтарлықтай түсінбеушілік анықталды. Тақырып ашылмады.
Дереккөздерді таңдаудың негізділігі	Дереккөздердің үлкен көлемінен алынған мәліметтерге егжей-тегжейлі сыни талдау келтірілген; әдебиеттер тізімінде зерттеу тақырыбы бойынша библиография жаңа мәліметтермен толық ұсынылған. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге жұмыс мәтінінде дұрыс сілтемелер берілген.	Дереккөздердің үлкен көлемінен алынған мәліметтерге сыни талдау келтірілген; әдебиеттер тізімінде тақырып бойынша библиография толық көлемде ұсынылған, бірақ шетелдік әдебиеттер жоқ. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге реферат мәтінінде дұрыс сілтемелер берілген.	Пайдаланылған дереккөздердің көлемі аз, әдебиеттер тізімінде библиография толық көрсетілмеген және жұмыс тақырыбы бойынша шетелдік әдебиеттер жоқ. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздерге реферат мәтінінде сілтемелер берілмеген.	Пайдаланылған көздердің көлемі шектеулі болды. Жұмыс тақырыбының мазмұнын толық сипаттайтын дереккөздер пайдаланылмаған.
Жұмысты ресімдеудің әдістемелік талаптарға сәйкестігі	Жұмыс тиісті көлемде орындалды. Жұмысты ресімдеу әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген барлық талаптарға сәйкес келеді.	Жұмыс тиісті көлемде орындалды. Әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкес келеді, бірақ кестелік-графикалық материал мен әдебиеттер тізімінде қателіктер кездеседі.	Жұмыс толық көлемде орындалмады. Әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкессіздіктер бар: Әдебиеттер тізімінде ғылыми әдебиеттердің толық тізімі жоқ.	Жұмыс орындалмады, ресімдеу әдістемелік ұсынымдарда көрсетілген талаптарға сәйкес келмейді.

Декан _____

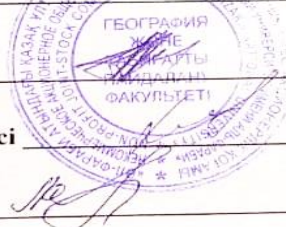
А.С. Актымбаева

Кафедра меңгерушісі _____

Т.А. Базарбаева

Дәріскер _____

Л.С. Курбанова



Handwritten signature